

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100597

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-02-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козакевич Олеся Миколаївна

2. Kozakevych Olesia M.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-01-2022

Спеціальність за освітою: 8.03040101 "Правознавство"

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.086.068

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, м. Одеса, Одеська обл., 65009, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.01.08

Тема дисертації:

1. Забезпечення доступу до правосуддя в транзитивних умовах
2. Ensuring access to justice in transitive conditions

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081– Право. – Національний університет «Одеська юридична академія», Міністерство освіти і науки України, Одеса, 2021. Необхідність дослідження забезпечення доступу до правосуддя зумовлена потребою врахування впливу сучасних транзитивних процесів на систему правосуддя та формування сучасної концепції доступності правосуддя. Основна ідея такої концепції полягає у формуванні такої системи правосуддя, яка, у першу чергу, буде сприяти зменшенню організаційних бар'єрів для належної реалізації громадянами права доступу до правосуддя. У першому розділі розглянуто теоретико-методологічні засади дослідження доступу до правосуддя в транзитивних умовах та висвітлено питання сучасного стану дослідження концепції доступу до правосуддя у юридичній науці, що надало можливість виділити такі напрями: дослідження проблематики доступності правосуддя на загально-теоретичному та філософсько-правовому рівнях; дослідження проблематики доступності правосуддя в юридичних науках матеріального права; дослідження проблематики доступності правосуддя в юридичних науках процесуального права. Також у першому розділі

доступність правосуддя розглянута як гарантія забезпечення прав людини. Визначено чинники (бар'єри) в умовах транзитивності, що перешкоджають реалізації та захисту права на доступ до правосуддя. До таких бар'єрів віднесено, зокрема: нестабільність правової системи, яка є визначальним фактором для обмеження права на доступ до правосуддя; нестабільне, ситуативне, недосконале процесуальне законодавство; недоліки правозастосовної судової практики; дефіцит судових кадрів, зумовлений незаповненням численних вакансій; затягування розгляду судових справ у зв'язку з незаповненням вакансій суддів та великою кількістю судових справ на кожного суддю; процесуальні перешкоди у доступі до правосуддя, ускладнений для громадян порядок звернення до суду, надмірна зарегульованість питань, пов'язаних з вимогами до змісту позовної заяви, процедури подання доказів; висока вартість якісних юридичних послуг; низький рівень правової культури та юридичних знань. Визначено механізми подолання бар'єрів, що перешкоджають реалізації та захисту права на доступ до правосуддя. Такими механізмами виступають: правова освіта та правове виховання з питань прав, обов'язків та правового захисту громадян (населення); формування суддівського корпусу на основі відкритого конкурсу за участю міжнародних експертів; застосування процедур, які полегшують звернення до суду (розвиток громадських центрів правосуддя, впровадження та поширення у національній правовій системі програм правової допомоги); вдосконалення інституту конституційної скарги; розвиток електронного судочинства; формування інституту транзитивної юстиції; розвиток альтернативного (позасудового) та досудового врегулювання спорів. Надано визначення права на доступ до правосуддя, яке розуміється як закріплене нормами матеріального та процесуального права, окреме право людини і громадянина, що полягає у можливості вільного (безперешкодного) використання судових, альтернативних (позасудових) та досудових процедур для справедливого та ефективного захисту своїх прав. У другому розділі розкрито форми реалізації права на доступ до правосуддя в умовах транзитивності. Доведено, що конституційна скарга потенційно може стати одним із інструментів деліберативної (нарадчої) демократії завдяки таким її властивостям: 1) конституційна скарга є засобом протидії неправомірним та несправедливим судовим рішенням та/чи свавільного втручання державних органів; 2) наслідком задоволення конституційної скарги може стати скасування норми права, яка суперечить правам людини чи порушує їх; 3) конституційна скарга є засобом впливу індивіда та громадянського суспільства на правотворчість державних органів; 4) конституційна скарга є засобом залучення громадян до процесу публічного управління та контролю над діяльністю державних, в тому числі правотворчих органів.

2. The thesis for the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 081 "Law" - National University "Odessa Law Academy. Odessa, 2021. Urgency for research of access to justice is conditioned by the need to take into account the impact of modern transitional processes on the judicial system and the formation of a modern concept of access to justice. The basic idea of the concept is to form the system of justice, that, first of all, can help to reduce organizational barriers to the proper exercise of civil right of access to justice. The first section considers the theoretical and methodological foundations of research on access to justice in transitive conditions and highlights the current state of research on the concept of access to justice in jurisprudence, which provided the following areas: research on access to justice at the general theoretical and philosophical and legal levels; research on the issue of access to justice in the legal sciences of substantive law; research on the issue of access to justice in the legal sciences of procedural law. Also in the first section, access to justice is considered as a guarantee of human rights. Factors (barriers) in the conditions of transitivity that hinder the realization and protection of the right to access to justice have been identified. The barriers include, in particular: the instability of the legal system, which is a determining factor in restricting the right of access to justice; unstable, situational, imperfect procedural legislation; shortcomings of law enforcement case law; staff shortage and low level of legal qualification of judicial staff; delaying the consideration of court cases due to the vacancy of judges and the large number of court cases per judge; procedural obstacles to access to justice, complicated procedure for applying to the court, excessive regulation of issues related to the requirements for the content of the statement of claim, the procedure for submitting evidence; high cost of quality legal services; low level of legal culture and legal knowledge. Mechanisms for overcoming barriers to the exercise and protection of the right of access to justice have been identified. The

mechanisms are: legal education and legal education on the rights, responsibilities and legal protection of citizens (population); formation of the judiciary on the basis of an open competition with the participation of international experts; application of procedures that facilitate recourse to the courts (development of public justice centres, implementation and dissemination of legal aid programs in the national legal system); improving the institution of constitutional complaint; development of electronic litigation; formation of the institute of transitive justice; development of alternative (extrajudicial) and pre-trial dispute resolution. The definition of the right to access to justice is given, which is understood as a separate human and civil right enshrined in substantive and procedural law, which consists in the possibility of free (unimpeded) use of judicial, alternative (extrajudicial) and pre-trial procedures for fair and effective protection of their rights. The second section reveals the forms of realization of the right to access to justice in the conditions of transitivity. It is proved that a constitutional complaint can potentially become one of the tools of deliberative (advisory) democracy due to its following properties: 1) a constitutional complaint is a means of counteracting illegal and unjust court decisions and / or arbitrary interference of state bodies; 2) the satisfaction of a constitutional complaint may result in the repeal of a rule of law that contradicts or violates human rights; 3) a constitutional complaint is a means of influencing the individual and civil society on the law-making of state bodies; 4) a constitutional complaint is a means of involving citizens in the process of public administration and control over the activities of state, including law-making bodies.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скуріхін Сергій Миколайович

2. Skurikhin Sergiy Mikolayovich

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крестовська Наталя Миколаївна
2. Krestovska Natalya Mykolaivna

Кваліфікація: д.ю.н., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Меленко Оксана Володимирівна
2. Melenko Oksana V

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельничук Ольга Степанівна
2. Melnychuk Olga Stepanivna

Кваліфікація: д.ю.н., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Свида Олексій Георгійович

2. Svida Oleksij G.

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Крижановський Анатолій Федорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Крижановський Анатолій Федорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.